

HANDICAPPOLITIK FOR SORØ KOMMUNE

Forord

Forord

v. Kommunalbestyrelsen i Sorø Kommune

Vision og formål

Visionen for Sorø Kommunes handicappolitik er, at vi i fællesskab skal bidrage til at skabe et samfund, hvor mennesker med en funktionsnedsættelse har mulighed for at leve et liv, der giver mening for den enkelte.

Mennesker med en funktionsnedsættelse skal have mulighed for at leve et godt og sundt liv - med uddannelse, job og et aktivt familie-, fritids- og foreningsliv. De skal leve selvstændige liv, træffe egne valg og være aktive medborgere på lige fod med andre. Samtidig ændres behov, ønsker og mål gennem livet, og det er forskelligt, hvad der bidrager til et meningsfuldt liv, når man er barn, ung teenager, voksen eller bor på plejehjem.

Handicappolitikken er borgernes, politikernes og administrationens politik. Handicappolitikken er et aktivt redskab til dialog og udvikling af handicapområdet i Sorø Kommune.

Politikken skal virkeliggøres i et tæt og forpligtende samarbejde mellem borgere, erhvervsliv, Handicapråd, medarbejdere og politikere. Samarbejdet skal understøtte den handlepligt, der knytter sig til handicappolitikken, og som er afgørende for, at politikens værdier bliver omsat til konkrete indsatser, der ses og mærkes.

Handicappolitikken skal ud at leve.

Målgrupper for handicappolitikken

I Sorø Kommune er handicapområdet defineret bredt. Med udgangspunkt i definitionerne i FN's handicapkonvention omfatter målgruppen for Sorø Kommunes handicappolitik borgere med en varig eller midlertidig fysisk, mental, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Handicappolitikens temaer

Handicappolitikken bygger på nationale og internationale principper på handicapområdet, og tager udgangspunkt i det, der er centralt for at mennesker med funktionsnedsættelse får mulighed for at leve et liv, der giver mening for den enkelte. Handicappolitikken fastlægger rammerne og retningen for kommunens indsats for at sikre, at alle mennesker, uanset handicap, har samme muligheder, rettigheder og pligter som alle andre borgere.

Med det udgangspunkt er der udarbejdet 5 temaer for handicappolitikken:

1. Inkluderende fællesskaber - Et liv der giver mening
2. Tilgængelighed
3. Gode livsvilkår
4. Sundhed og forebyggelse - fysisk og mentalt
5. Job og uddannelse

Inkluderende fællesskaber - Et liv der giver mening

Fællesskaber er berigende, noget der skaber glæde i livet og noget, der kan føre til venskaber for livet. At være en del af et inkluderende fællesskab er et afgørende aspekt for børns udvikling, trivsel og velbefindende, men også af stor betydning i voksenlivet. Vi ved, at det at høre til og at indgå i sociale relationer er en vigtig kilde til sundhed og livskvalitet.

I Sorø Kommune vil vi have fokus på, at mennesker med handicap har adgang til at deltage i samskabende fællesskaber, også på kultur- og fritidsområdet. En arena hvor man træder ind i en sfære af li-

HANDICAPPOLITIK FOR SORØ KOMMUNE

gesindede som man har mulighed for at dyrke sine interesser sammen med, uanset om man har et handicap eller ej.

Målsætninger for Inkluderende fællesskaber - Et liv der giver mening

Mål: At mennesker med et handicap kan være en del af det etablerede foreningsliv i Sorø Kommune.

Mål: Der støttes op om etablering af grupper baseret på interesser, herunder initiativer, der står uden for det allerede etablerede foreningsliv.

Mål: Der sikres let og tilgængelig information om foreninger og aktiviteter, både på kommunens og foreningernes egen sider mv.

Mål: Sorø Kommune understøtter dialogen mellem foreninger, kulturinstitutioner, kommune, borgere med funktionsnedsættelse og pårørende om, hvordan borgere med funktionsnedsættelse i højere grad kan inkluderes i sociale fællesskaber.

Citater fra workshop: "Frivillige kan skabe fællesskaber og sikre at ensomme kommer "ud af busken"".

Tilgængelighed

Tilgængelighed er mange ting, men er blandt andet med til at skabe ligeværd.

Særligt den fysiske og digitale tilgængelighed er væsentligt for borgere med et handicap. Vi har som kommune forpligtiget til at sikre tilgængeligheden og for at tænke rundt om de mange forskellige udfordringer som en hverdag med et fysisk eller psykisk handicap giver, hvad enten man f.eks. lider af angst eller sidder i en kørestol.

Forpligtigelsen understøttes af Handicapkonventionens artikel 9 om tilgængelighed: "*Med henblik på at gøre det muligt for personer med handicap at få et selvstændigt liv og deltage fuldt ud i alle livets forhold skal deltagerstaterne træffe passende foranstaltninger til at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til de fysiske omgivelser og transportmuligheder, den information og kommunikation, herunder informations- og kommunikationsteknologi og -systemer, og de øvrige faciliteter og tilbud, der er åbne for eller gives offentligheden, både i byområder og i landdistrikter. Disse foranstaltninger, som omfatter identifikation og afskaffelse af hindringer og barrierer for tilgængelighed*".

Fysisk tilgængelighed

Der er stor forskel på, hvad fysisk tilgængelighed er alt efter, hvilket handicap man lever med. Således er fokus forskelligt om man er blind eller gangbesværet, bruger rollator eller sidder i kørestol. Det er vigtigt, at der er god fysisk tilgængelighed i Sorø Kommune på de områder kommunen har ansvaret for, lige meget hvilket handicap vi taler om. Derfor er det vigtigt, at vi har blik for samtlige handicap og funktionsnedsættelser, når vi taler fysisk tilgængelighed.

Digital tilgængelighed

Sorø Kommune arbejder hele tiden på at tilbyde gode, velfungerende digitale løsninger og adgang til selvbetjening døgnet rundt. De digitale løsninger skal sikre, at der er tilgængelighed, også når man f.eks. ikke kan møde fysisk frem til et møde på grund af et handicap eller en funktionsnedsættelse. Vi påtager os et ansvar for at hjælpe ved brug af digitale løsninger eller henvise til, hvor borgerne kan få hjælp. Dette fremgår af Politik for mødet med borgeren.

Målsætninger for Tilgængelighed

Mål: Med brugernes erfaringer og oplevelser som omdrejningspunkt forpligtiger Kommunalbestyrelsen sig til at tilgængeligheden til det offentlige rum, liberale erhverv og foreninger samt de kommunale tilbud øges, så flere personer med handicap kan deltage i og bidrage til samfundslivet.

Mål: Sorø Kommune understøtter borgere med funktionsnedsættelse i at begå sig i den digitale verden ved løbende at udvikle tilgængeligheden til information på kommunens hjemmeside samt leverer dokumenter og formularer i et format som alle borgergrupper kan anvende.

HANDICAPPOLITIK FOR SORØ KOMMUNE

Mål: Sorø Kommune understøtter muligheden for fysiske såvel som digitale møder mellem borgere med funktionsnedsættelse og kommunen.

Evt. "faktaboks" om tilgængelighed: Tilgængelighed er til glæde for alle. Uanset om man har en funktionsnedsættelse eller ikke, er tilgængelighed en fordel for alle i samfundet. For en funktionsnedsættelse bliver først til et handicap, når man møder barrierer i det omgivende miljø. Når barriererne fjernes og tilgængeligheden øges, kan handicappet formindskes eller elimineres. Derfor er fokus på tilgængelighed altid relevant.

Gode livsvilkår

Alle skal have mulighed for gode livsvilkår, uanset om man er barn, ung, voksen eller ældre, men det er væsentligt at understrege, at børn og unge har andre behov end voksne og ældre. Alle skal have samme muligheder for at leve livet, have det sjovt og udnytte deres potentialer uanset alder.

Mennesker med et handicap skal opleve, at de har indflydelse på deres hverdag, og at de er en del af fællesskabet, hvor den enkelte gør sit til at deltage i og bidrage til fællesskabet. Børn og unge skal opleve, at de har indflydelse på deres hverdag og skolegang, og at de har mulighed for at udvikle sig fagligt, socialt og personligt.

Det forpligtiger vi os i fællesskab til at være med til at understøtte.

Målsætninger for Gode livsvilkår for børn og unge

Mål: Mennesker med handicap oplever, at Sorø Kommunes ansatte møder dem og deres familier/pårørende med rummelighed, nærvær og menneskelighed, og har en positiv tro på deres evner, muligheder og drømme.

Mål: At børn og unge med handicap, og deres forældre oplever, at overgangen fra ung til voksen sker under trygge rammer og forberedes i god tid

Sundhed og forebyggelse - mentalt og fysisk

Sorø Kommune vil inspirere borgerne til at leve et sundt liv, både mentalt og fysisk. Lighed i sundhed er et fælles ansvar for borgere, virksomheder og kommune. Vi ved, at fysisk og mental sundhed hænger tæt sammen. Borgere med funktionsnedsættelse skal have de samme muligheder som alle andre for at leve et sundt liv.

Det vil Kommunalbestyrelsen forpligtige sig til at sætte fokus på. Borgere med en funktionsnedsættelse skal have mulighed for og adgang til sundhed og forebyggelse, både mentalt og fysisk.

Målsætninger for Sundhed og forebyggelse - mentalt og fysisk

Mål: Sorø Kommune forpligtiger sig til at understøtte den fysiske og mentale trivsel ved, bakke op om tilbud om bevægelse og fællesskaber i civilsamfundet - både på idræts, kultur - og fritidsområdet

Mål: Sorø Kommune vil, når det kan lade sig gøre og når borgeren er indstillet på det, tænke et sundhedsperspektiv ind i alle indsatser for borgere med funktionsnedsættelse.

Mål: I mødet med hinanden, er der fokus på den mentale trivsel. Ikke alle borgere skal mødes på samme måde og i de samme rammer. Det forpligtiger medarbejderne Sorø Kommune sig til at have fokus på i mødet med borgeren.

Job og Uddannelse

For langt de fleste mennesker er uddannelse og arbejde vigtige elementer i et meningsfuldt og aktivt liv. Arbejde giver adgang til kollegaskab og arbejdsfællesskaber, og for de fleste mennesker har det stor betydning at føle sig værdsat og opleve at bidrage til samfundet. Som samfund har vi desuden brug for alle menneskers forskellige ressourcer, og et bredt og mangfoldigt arbejdsmarked er til glæde og gavn for alle.

Arbejdsliv kan se meget forskellige ud, og kan være på meget forskellige vilkår. Det er vigtigt, at vi har fokus på det gode hverdagsliv, hvor vi sammen med det enkelte menneske ser på deres ressourcer og muligheder. Derfor er vi forpligtiget til at understøtte det enkelte menneske i at komme i det rette job eller på den rette uddannelse.

HANDICAPPOLITIK FOR SORØ KOMMUNE

Målsætninger for Job og Uddannelse

Mål: Borgere med funktionsnedsættelse og deres pårørende skal opleve, at de indsætter, som sættes i gang i relation til job og uddannelse, skal give mening for den enkelte og bygger videre på deres ressourcer, kompetencer, mål og drømme.

Mål: Sorø Kommune skal gå forrest i forhold til at tænke i alternative muligheder for beskæftigelse. Vi skal ikke kun have fokus på lønnet beskæftigelse men huske, at frivilligt arbejde og nyttearbejde skaber glæde og livskvalitet.

Mål: Vi skal fortælle om succeshistorierne på job - og uddannelsesområdet - så der skabes viden, motivation og interesse for området i hele kommunen.

Mål: Flere borgere med en funktionsnedsættelse skal komme i uddannelse eller beskæftigelse.

Handicappolitikken i praksis

Sammen står vi stærkere

Temaerne i politikken skal omsættes til handlinger og konkrete tiltag, der hvert år bliver udpeget i samarbejde mellem de politiske udvalg, kommunens medarbejdere og Handicaprådet. Det er afgørende, at handicappolitikken bliver et dynamisk redskab, der udvikler sig i takt med ændringer i samfundet, viden på området samt ønsker og behov hos mennesker med funktionsnedsættelse.

Social og Sundhedsudvalget ejer Handicappolitikken, og har således det overordnede politiske ansvar for at følge op på denne. Handicaprådet er rådgivende over for Sorø Kommune i handicappolitiske spørgsmål og således en vigtig samarbejdspartner, når der skal drøftes politiske og administrative initiativer på handicapområdet. Handicappolitikken skal realiseres gennem et samarbejde mellem personer med en funktionsnedsættelse, pårørende, politikere, civilsamfundet, kommunens medarbejdere og virksomheder.

Sammen står vi stærkere. Sammen kan vi udvikle Sorø Kommune til gavn for mennesker med en funktionsnedsættelse.

Sorø Kommune forpligtiger sig til, at:

- følge op på handicappolitikken en gang årligt med status til Social og Sundhedsudvalget. Handicaprådet og Ældrerådet vil efterfølgende få præsenteret den årlige opfølgning.
- administrationen en gang årligt skal forholde sig til, hvilke indsatser der skal arbejdes med i det kommende år - herunder om der skal arbejdes videre med forrige års indsatser, eller om der er behov for at udpege nye indsatser.
 - Fagcentre står for at formulere indsatserne, men er forpligtigede til at inddrage Handicaprådet, der kan komme med deres anbefalinger
- Kommunalbestyrelsen er ansvarlige for den endelige godkendelse af de udpegede indsatser for det kommende år.

Principper, begreber og samspil med tiltag i kommunen

(Som fold-ud bokse på hjemmesiden)

Handicappolitikken tager afsæt i FN's Handicapkonvention, de bærende principper for dansk handicappolitik, Sorø Kommunes overordnede Vision og Sorø Kommunes værdier.

FN's Handicapkonvention

Formålet med handicapkonventionen er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med funktionsnedsættelse fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre samt at fremme respekten for deres naturlige værdighed

De otte generelle principper fra FN's Handicapkonvention (artikel 3)

1. Respekt for menneskets naturlige værdighed og personlige autonomi
2. Ikke-diskrimination
3. Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet
4. Respekt for og accept af forskellighed og mangfoldighed

HANDICAPPOLITIK FOR SORØ KOMMUNE

5. Lige muligheder
6. Fysisk og digital tilgængelighed
7. Ligestilling mellem mænd og kvinder
8. Respekt for børns udviklingsmuligheder og identitet

Nøglebegreber i Handicapkonventionen og er også nøglebegreber i Sorø Kommunes Handicappolitik:

- *En habiliterende indsats* retter sig mod personer med funktionsnedsættelser, som enten gennem hele livet eller på grund af et erhvervet handicap har varierende behov for støtte til at udvikle, bevare og bruge deres evner og potentialer bedst muligt
- *En rehabiliterende indsats* er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er at borgere, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår selvstændige og meningsfulde liv. Rehabilitering baserer sig på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og videns baseret indsats

De danske grundprincipper

I Danmark har arbejdet med de langsigtede visioner og målsætninger for handicappolitikken i en lang årrække taget afsæt i de handicappolitiske grundprincipper. Det gør Handicappolitik 2022-2025 selvfølgelig også.

De handicappolitiske grundprincipper:

- Ligebehandling
- Kompensation
- Sektoransvar
- Solidaritet

Sorø Kommune tilslutter sig disse bærende principper.

Det relationelle handicapbegreb

Funktionsnedsættelse + Barriere = Handicap

Funktionsnedsættelse + Kompensation = Lige muligheder

Funktionsnedsættelsen bliver først til et handicap i mødet med barrierer i omgivelserne. Derved bliver

det muligt at kompensere for handicappet og derigennem at skabe lige muligheder for alle